

Dingsdag

24 September.

Besturen en Administratiën.

BIJBEL-GENOOTSCHAP.

De DIRECTIE van het Bijbelgenootschap te Middelburg heeft het genoege te berigten, dat het plan tot oprigting eener Godsdiensige Leesbibliotheek alhier, door intekeningen en bijdragen ter somme respectievelijk van f 392:— en f 65:— alsmede door toegezegde Boeken, genoegzame ondersteuning van Godsdiensvrienden heeft erlangd, om tot de oprigting over te gaan, en dat mitsdien de Thesaurier, de Heer Mr. W. N. Lambrechtsen, is gemagtigd om de intekeningsgeldten te doen ophalen.

Middelburg, den 21 September 1850.

H. DU BUISSON BECIUS, Voorzitter.
A. M. CRAMER, Secretaris.

LOON VOOR WERK.

De COMMISSIE Loon voor Werk heeft de eer te berigten, dat zij eerstdaags weder een begin zal maken om de gewone Intekenings-biljetten rond te zenden, om dezelve 8 dagen later te doen ophalen. Onder dankbare erkentenis voor de jaren lang genoten ondersteuning, alsmede onder verwijzing naar het uitgebreide nut telken Winter door haar gesticht, meent zij de hoop te mogen uitdrukken, dat vele andere aanvragen haar niet zullen benadeelen, maar dat integendeel de door onderscheidene oorzaken, vooral door sterfgevallen, achterblijvende bijdragen, door andere zullen worden goedge maakt. — Laat ons goedgeoede niet vertragen, want te zijner tijd zullen wij maaijen, zoo wij niet verslappen."

Middelburg, den 23 September 1850.

De Commissie Loon voor Werk te Middelburg,
Namens dezelve,
A. M. CRAMER, President.
H. REKKER, Secretaris.

HERHALING-SCHOOL.

De SCHOOL-COMMISSIE bij het Departement Middelburg der Maatschappij TOT NUT VAN 'T ALGEMEEN berigt, dat de HERHALING-SCHOOL dit jaar zal geopend worden op Dingsdag den 1 October aanstaande, en dat de Lessen gedurende de zes Wintermaanden, van 7 tot 9 des avonds, zullen worden gegeven des Maandags en Dondersdags aan de Jongens en des Dingsdags en Vrijdags aan de Meisjes.

Van heden af tot en met den 30 dezer maand is de gewone gelegenheid opgesteld ten Hooze van den ondergeteekende (achter de Oostkerk, Wijk O. No. 3) om zich tot de bijwoning van dit Herhaling-Onderwijs aan te melden.

Middelburg den 23 September 1850.

Namens de Commissie,
P. DE MARET TAK, Secretaris.

TEEKENSCHOOL.

De DIRECTIE der Stads-Teekenschool te VLISSINGEN verwittigt de belanghebbenden, dat de Lessen gedurende het Wintersaizoen van 1850—51, zullen aanvagen op Dingsdag den 1 October aanstaande, en dat zij, welke van die Lessen wenschen gebruik te maken, zich daartoe op dien avond ten 7 ure, aan het Schoollokaal, moeten aanmelden.

LIEDERTAFEL CONCORDIA.

Woensdag den 25 September 1850.

VERKIEZINGEN

voor leden der Provinciale Staten van Zeeland.

Uit de bekende lijsten, waaruit eene herstemming voor leden der Provinciale Staten moest geschieden, zijn den 19 dezer verkozen:

In het kiesdistrict ZIERIKZEE, de heeren: jhr. W. D. de Jonge, W. J. van Voorst Catshoek, C. van der Stolpe Mz., P. van der Have Cz.

In het kiesdistrict GOS, de heeren: A. Kakebeke, mr. J. C. R. van der Meer, J. E. van de Putte, B. van der Mandere, mr. J. J. van der Meer, G. W. T. Vogelvanger, P. P. T. Piersons, O. Verhage.

In het kiesdistrict SLUIS, de heeren: S. H. van Diggelen, A. de Swiart, L. van den Berg, P. W. Steenkamp, H. G. Hammacher, J. A. Blankert.

[Wij herhalen dit berigt, omdat wij het 11. vrijdag niet in alle afdrucken van no. 114 onzer courant konden mededeelen.]

Binnenlandsche Tijdingen.

MIDDELBURG, den 23 September.

Z. M. heeft benoemd tot adjunct-commissie bij het departement van buitenlandsche zaken, den eersten klerk E. Frank; tot referendaris bij het departement van binnenlandsche zaken, W. Starling, eersten luitenant bij de compagnie der artillerie; tot adjunct-commissie J. Tideman en mr. J. L. de Bruyn Kops. — Z. M. heeft de heeren baron van Tuijl van Serodiskerken, dr. A. van Beek, A. baron Calkoen, leden van het Collegie van raden en generaal-meesteren van de munt; dr. A. Vrolik, inspecteur-essayeur-generaal, C. van Voort, secretaris, en mr. L. C. Hora Siccama, waradijn bij 's rijks munt, verleend een eervol ontslag uit deze hunne betrekkingen, met dankzegging voor de gewigtige en belangrijke door hen bewezene diensten, en heeft benoemd tot voorzitter en lid van het

munt-collegie, belast met de werkzaamheden van inspecteur-essayeur-generaal, dr. A. Vrolik; tot lid, belast met de werkzaamheid van secretaris, A. baron Calkoen, en tot lid, belast met de werkzaamheid van waradijn, mr. L. C. Hora Siccama.

— Bij besluit van den 19 dezer, heeft Z. M. aan W. A. de Laat de Kanter, burgemeester der gemeente Kloetinge, ontheffing verleend van art. 146 van het reglement op het bestuur ten platten lande in de provincie Zeeland, ter zake van bestaande bloedverwantschap met den plaatselijken ontvanger der gemeente.

— Te Delft is tot lid van de tweede kamer der Staten-Generaal verkozen, de heer mr. W. Wintgens, lid der onthoudende kamer.

— Door de vrijzinnige kiezers-vereeniging in het kiesdistrict Arnhem zijn nu tot candidaten voor het lidmaatschap der tweede kamer verkozen de heeren P. C. G. Guyot te Nijmegen, en mr. G. J. C. Schneithar te Arnhem.

De nieuwe verkiezing van een lid der tweede kamer in het district Arnhem is bepaald op 24 september.

Men schrijft ons uit Vlissingen van den 22 dezer:

„Laatsleden vrijdag heeft zich een fourier van het korps mariniers, hier ter stede, voor het hoofd geschoten en is kort daarna bezweken.

„Zr. Ms. oorlogsschooner PADANG is gisteren morgen op deze reede gearriveerd.

„Kapitein Aberg, met het schip Ariël uit het kanaal komende, naar Antwerpen bestemd, hier binnengekomen, meldt voor Cowes gezien te hebben Zr. Ms. fregat PRINS VAN ORANJE, op eenen loods wachtende. Na een loods aan boord gekregen te hebben is gemelde bodem aldaar voor den donker binnengeloopen.

„Gisteren is hier met lekkagie binnengekomen eene Duinkerksche visschersboot, toebehoorende aan den heer Raggard van Duinkerken."

— Uit Veere wordt ons gemeld, dat aldaar in den tuin van J. C. Brower, bij het uitdoen van aardappelen, er één is gevonden die een vijftiental kleinere aan zich vereenigde, allen aan elkander vastgegroeid, doch die zich in afzonderlijke deelen vertoonden, wegende dit aan elkander verbonden zestiental ongeveer 6 N. oncen, en aan dien strijk bevond zich niets anders dan die genoemde zonderlinge aardappeltjes. Men scht deze wonderlijke speling der natuur merkwaardig genoeg te achten.

Kerknieuws. — Haarlem 19 september. Ter vervulling der vacature, ontstaan door het overlijden van ds. Meelboom, is heden door den breeden kerkeraad der Nederduitsche Hervormde gemeente het navolgende twaalfstal van predikanten geformeerd (alphabetisch gesteld):

DD. H. T. de Blaauw, te Hoorn; J. Sickens Boelens, te Nijmegen; N. A. van Charante, te Zaandam (Oostzijde); J. P. Hasebroek, te Middelburg; P. R. Hugenholtz, te Geervliet; H. Uden Masman, te Vollenhoven; A. Niermeijer, te 's Heer Arendskerke; A. J. P. Oort, te Broek in Waterland; P. A. van der Soeker, te Hoorn; H. H. Sluiter, te Vlaardingen; G. J. Vinke, th. dr. te Beest; E. Cats Wor, te Enkhuizen.

— Te Sliedrecht (klasse-Dordrecht) is door den kerkeraad der Hervormde gemeente op een drietal geplaatst: DD. A. Stramrood, te Sloten; J. Wigeri François, te Lekmond, en H. Q. Janssen, te Vrouwepolder.

Buitenlandsche Tijdingen.

Engeland. — Londen 19 september. In den afgelopen nacht is in deze hoofdstad, in Marklane, een brand uitgebarsten, welke in korten tijd zoo hevig is geworden, als hier in vele jaren geen brand geweest is. Ofschoon van alle kanten blusmiddelen aangewend werden, is men het vuur eerst des middags omstreeks 12 ure meester geworden, nadat een aantal gebouwen in de asch gelegd en vele andere beschadigd waren. Onder deze laatsten behoort de koorbeurs, welke gedeeltelijk verbrand is.

— Met groote verbazing heeft men hier uit een exemplaar van een te St. Francisco, in Californie, gedrukt dagblad, Alta California genaamd, vernomen, tot welk eene hoogte de vormen van beschaving in dat land reeds gekomen zijn. Dat blad doet, zoowel wat den druk en het uiterlijke voorkomen, als wat den inhoud en wijze van samenstelling betreft, niet onder voor een der beste in deze hoofdstad. Voor 18 maanden werd het voor het eerst, doch toen slechts wekelijks, uitgegeven; nu verschijnt het, in groot formaat, dagelijks, en het wordt op eene stoom-snelpers gedrukt. Buitendien verschijnen te St. Francisco dagelijks drie andere, ingelijks zeer groote nieuwsbladen.

Duitschland. — Eene telegraphische depeche uit Kaszel, van donderdag 19 sept., meldt het volgende: „Heden werd hier eene verordening uitgevaardigd, waarbij de zetel der regering naar Wilhemsbad wordt overgeplaatst. Als reden wordt daarvan opgegeven de tegenstand der hoogste autoriteiten, en worden buitendien verdere maatregelen tot regeling van de staatsdienst aangekondigd. Voor verderen tegenstand wordt gewaarschuwd en op de behoeften gewezen van den monarchalen regerings-vorm." — Volgens berichten uit Frankfurt heeft men van die verdere maatregelen tot regeling van de staatsdienst weinig goeds te verwachten, en is het te vreezen, dat zij de kenmerken zullen dragen van dienzelfden revolutionairen geest, welke tegenwoordig bij de Keur-Hessische regering boven-

drijft. In eene conferentie, welke de keurvorst te Wilhemsbad met zijne drie ministers gehouden heeft, moet na lange en levendige debatten besloten zijn, om ingeslagen weg te vervolgen. Door Beijeren en Hannover verlaten, heeft Hassenpflug zich tot den bondsdag gaand en zijne hulp ingeroepen. Een besluit daaromtrent is nog niet genomen.

— De Pruisische kamers zullen in weerwil der bij de regering ontvangen petitien, vooreerst nog niet worden bijeengeroepen. Het ministerie heeft geweigerd de redenen der verdere verdraging thans openlijk bekend te maken, maar verzekert dat het later die redenen aan het oordeel der kamers zelve zou onderwerpen.

Italië. — Te Rome is een gedeelte der beloofde organen weder afgekondigd. De hand daarvan is nog niet juist op te geven.

— In Sardinië verkreeg de zaak van den aarts-bisschop van Cagliari een nog dreigender aanzien. Nadat de prelaat de ex-communicatie uitsprak over den koning van Sardinië, de ministers, de koninklijke commissien, het hof van appel, het openbaar ministerie, de uitvoerders der ordonnantien, in één woord, tegen geheel het gezag — gaf het gouvernement last om hem gevangen te nemen.

Het schijnt echter dat de uitvoering van dit bevel tot ernstige onlusten aanleiding gaf. Althans een brief uit Turin van 15 dezer meldt, dat een gedeelte der bevolking partij trok voor den aartsbisschop en de regering genoodzaakt was in allerijl troepen uit Genua naar Cagliari te zenden. — De Spaansche cortes komen op 31 october bijeen.

De zending van den heer Pinelli naar Rome is, volgens berigt uit Turin, geheel mislukt.

Frankrijk. — Parijs 19 september. De permanente commissie der wetgevende vergadering hield heden, onder voorzitterschap van den heer Dupin, eene zitting, die door omstreeks 20 leden werd bijgewoond; generaal Changarnier en de heer Baroche, minister van binnenlandsche zaken, waren er ook bij tegenwoordig. Ofschoon de zitting 14 uur duurde, schijnt er niets van eenig belang verhandeld te zijn.

— De heer Casati, volksvertegenwoordiger, is in zijne betrekking als maire van Aitkrich geschorst; om welke reden is onbekend.

— Onder de hooggeplaatste personen, die dezer dagen alhier ter stede zijn teruggekomen, behoort genoemd te worden de heer Dupin, de voorzitter der wetgevende vergadering. De genoemde staatsman heeft eenige departementen bezocht. Hij verklaart onbewimpeld, dat de algemeene toestand des lands zeer geruststellende is, — dat de menigte over het algemeen tevreden is over het constitutionele gezag des presidents Louis Napoleon, en dat degenen, die eenen gewapenden opstand tegen dat gezag mogten willen beproeven, of op eene ongrondwettige wijze hetzelfde mogten trachten omver te werpen, niet de minste kans hebben om te slagen.

— Een der voornaamste hier uitkomende legitimistische bladen verzekert, dat de partij in de wetgevende vergadering, welke de belangen van het oudste koninklijke stamhuis is toegedaan, zich, na de heropening der zittingen, eenparig zal verklaren tegen elk voorstel, hetwelk de strekking mógt hebben, om den tijd van de aan den heer Louis Napoleon opgedragene magt te verlengen. Volgens de schrijvers van dat dagblad, zou elke maatregel van dien aard moeten worden beschouwd als eene daad van overheersching; als eene poging om tegen den wil der bevolking te geraken tot het herstel van het keizerrijk, en mitsdien als eene dadelijke inbreuk op de regten van het oudste stamhuis. „Er bestaat geen middenweg (dus leest men in dat dagblad); men moet komen of tot de wettige constitutionele verkiezing, waarmede de heer Louis Napoleon genoegen heeft genomen, door de aanvaarding zijner hooge waardigheid, zoolang namelijk de natie zich niet bepaald daartegen verklaart; of tot de erfelijke monarchie. Twee erfelijke monarchien zijn niet denkbaar. Bij de geheele regterzijde bestaat hieromtrent slechts één gevoelen; men zal zich hiervan kunnen overtuigen na de weder-opening der kamer."

Parijs 20 september. In de hoofdstad zoowel als in de departementen blijft alles tot heden rustig en de staatkundige barometer staat op kalmte; deze kalmte is ook teruggekaast op de zitting der wetgevende commissie van 11. donderdag, waarvan men wel iets stormachtigs verwachtte. De minister van binnenlandsche zaken heeft in die zitting een verslag gedaan van den toestand des lands, en dat verslag is gunstig opgenomen; de aangekondigde interpellation wegens de beschuldiging tegen de Dix-Décembre-vereeniging zijn afgestuit op het antwoord van den heer Baroche, dat deswegens een onderzoek was ingesteld."

— De minister van binnenlandsche zaken heeft met onderscheidene redacteurs van gematigde dagbladen eene samenkomst gehouden, waarin hij zich op minzame toon verklaard heeft over de wijze waarop het gouvernement de bepaling der nieuwe wet op de drukpers, ten aanzien van het onderwerpen der artikelen, wilde ten uitvoer leggen.

— Heden morgen had de *Moniteur* een gedeelte der beoemingen in het legioen van eer, die bij gelegenheid van het bezoek te Cherburg gedaan zijn. — De generaal Changarnier heeft gisteren voor het heden van den ministerraad eene lange conferentie met den president der republiek gehad.

— Men zegt dat het verlot om het dagblad *Henri IV* op de publike plaatsen te verkoopen, door de prefectuur van politie is ingetrokken.

— Met den 1 october zal de druivenoogst in de wijnbergen van de Seine een aanvang nemen; men denkt dat die middelmatig zijn zal.

Beetijdingen.

VLISSINGEN den 23 september. Voor Antwerpen bestemd zijn alhier ter reede gekomen: *Thekla*, M. Olsen, van Stockholm, met teer; *Feliciana*, Ferrari, van Genèa; *Narcissa*, Martin, en *Ariel*, L. P. Aberg, beide van Buenos-Ayres, alle drie met huiden; *Charlotte*, J. F. Vogeley, en *Geerdina*, J. E. Bloem, beide van Petersburg, met zaad; *Bon Pere*, Hostin; *Anna*, Larchevaud, en *Nouveau Vigilant*, Gallen, alle drie drie van Baijonne; *Armande*, van Rouen; *Nathalie*, Toutain, en *Alida*, Agnes, beide van Havre, alle zes met stukgoederen; *Industry*, R. Rutter, van Abbeville, met blom; *Jamais Pensé*, H. H. Smidt, van Duinkerken, met ballast; *Agnes*, Jones, van Akyab, en *Rubens*, Meijer, van paraíso, beide met rijst.

Voorts: *Columbus*, Galch, van Akyab naar Rotterdam, met rijst; *Trimandera*, R. Weeks, van de Havanna naar Londen, met suiker.

Naar zee gezeld: *Wijg*, E. F. Muller, van Antwerpen naar Rostock, met stukgoederen.

Door schipper *K. Verheul*, voerende de Nederlandse Vliissingsche loodskotter No. 2, is gezien op de hoogte van Bevezier, een Nederlandsch brikschip, toonende de nommervlag van het collegie Zeemanshop No. 642, hetzelfde zeilde West uit, de wind N. N. O.

Wetenschappelijke Berigten.

Tweede Congres van Nederlandsche Taal- en Letterkunde.

AMSTERDAM, DINGSdag 17 SEPTEMBER.

(vervolg.)

Prof. *David* eindigde met het voorstel om twee commissien te benoemen, belast: de eerste om het etymologisch gedeelte van *Wetlands* woordenboek te overzien en te verbeteren; de tweede: met het leveren van verklaringen en uitleggingen der middeleeuwsche geschriften. Voorts wil spreker, dat aan andere letterkundigen de taak worde opgedragen, uittreksels te maken uit de werken der 16de, 17de en 18de eeuw, en dat voorts nog anderen, Belgen en Hollanders, zouden worden uitgenoodigd tot het zamenstellen van verzamelingen van *idiotica*. Een er ander zou aan de beoordeeling van een comité van redactie moeten worden onderworpen. De kosten zouden kunnen worden gevonden uit jaarlijksche bijdragen van f 500, van staatswege, in de beide landen.

De volgende spreker, de heer *Prudens van Duyse*, van Gent, had aan de materiele belangen der zaak, volgens zijne eigene verklaring, niet eens gedacht, vertrouwend hij, dat ieder belangstellende wel het zijne zou bijdragen tot bestrijding der kosten. Spreker bepaalde zich met op te sommen, welke woordenboeken der Nederduitsche taal als dert de vroegste tijden zijn vervaardigd; uit te weiden over de vereischten, noodig ter vervaardiging van een goed woordenboek, daarbij aankalende het gevoelen van eenige Fransche schrijvers, waaronder dat van *Marcier* bijzonder werd toegejuicht; terwijl hij ten slotte van zijne eigene, niet onbelangrijke bemoeijingen op het gebied der Nederlandsche taal- en letterkunde gwaagde. De geestige wijze, waarop de heer *van Duyse* zijn rapport uitbragt, verwierf bij herhaling den luiden bijval der vergadering.

Hierna spraken nog over de zamenstelling van een Nederlandsch woordenboek de heeren: dr. *Halbertsma*, van Deventer; de hoogleeraar *A. des Amorie van der Hoeven*; dr. *de Jager*, van Rotterdam, en *J. F. Alberdingk Thijm*, welke heeren zich het bezwaarljke hiervan geenzins onteinsden, hoezeer zij de behoefte aan zoodanig werk erkenden, en sommigen den weg aanwezen, welke in dezen, naar hunne gedachten, het naast tot het doel zoude leiden.

Door den voorzitter wordt nu eene rustpoos ingesteld, na verloop waarvan de werkzaamheden worden hervat.

Na de ontvangst van eenige lettervruchten te hebben medegedeeld, waaronder eene vertaling in Hoogduitsche verzen van *Tollem's Oerwondering op Nova Zembla* door den heer *Quack*, te Stuttgart, voorkomt, verzoekt de voorzitter den secretaris lezing te geven van het door den heer *Michiel van der Voort*, te Brussel (verhindert herwaarts te komen) ingezonden opstel „over de wenschelijkheid, dat de vervaardiging van een volledig Nederlandsch kunstwoordenboek, die van het algemeen Nederlandsch woordenboek voorafga, in welk opstel krachtig en nadrukkelijk tegen den Franschen invloed op onze taal wordt gewaarschuwd, welke invloed, helaas! zich zoo zeer in alles doet kennen, tot groot aandeel van alle echte nationaliteit, en voorgesteld eene commissie te benoemen tot vervaardiging van het bedoelde kunstwoordenboek.

De heer *Alberdingk Thijm*, aan wien thans het woord is gegeven, beantwoordt in de eerste plaats den heer *Bermans*, die verklaard heeft het door den heer *Alberdingk Thijm* te Gent gesprokene niet te hebben verstaan of niet goedgekeurd, en ontwikkelt het beginsel door hem te Gent verdedigd, hoofdzakelijk daarop nederkomende, dat tegenwoordig meer goede trouw en openbaarheid bestaat in het onderzoek der wetenschappen dan vroeger; dat de tijd om nieuwe theorien te scheppen nog niet daar is, en dat men zich alsnog met tijden volharding op de stadia hebbe toe te leggen. Dit wordt door spreker van toepassing gebragt op de taal, en hij wraacht, dat het te vervaardigen Nederlandsch woordenboek niet een voorschrift op gezag, zoo als de *Dictionnaire de l'Académie*, maar eenvoudig de afspiegeling der levende taal is. Vervolgens handelt de heer *Alberdingk Thijm* toe de door den heer *Halbertsma* gestelde vraagpunten, welke zich te vereenigen met het voorstel van prof. *David*, en wenscht, in overeenstemming met den heer *de Jager*, dat *Wetlands* woordenboek als legger diene bij de bewerking, en vermeerderd worde met alle gewestelijke woorden, woorden van geringen, kunstvakken, enz. Na nog over de inconsequentie in een woordenboek, en welke een woordenboek per se zijn, te hebben uitgeweid, doet spreker het voorstel, dat het opstel door prof. *David* bedoeld worde benoemd, wijzende hijs daartoe aan, voor Noord-Nederland: de heeren mr. *H. J. Snellaert*, prof. *M. de Vries* en dr. *A. de Jager*, en voor Zuid-Nederland: de heeren prof. *David*, dr. *Snellaert* en mr. *Prudens van Duyse*; gevolgd door een tweede voorstel, dat het bestuur van dit congres, namens de leden, een adres indiene aan

de regering van Holland en aan die van Belgie, ter beko- ming der door prof. *David* bedoelde geldelijke bijdrage.

Na deze geïmproviseerde rede, die luide werd toegejuicht, beklom, dr. *A. de Jager* den spreekstoel en las een opstel: „Over het belang van de kennis der idiotismen onzer taal, en hetgeen aan die kennis nog ontbreekt.”

De heeren *J. van Dam Thijm*, van Woerden, en *Quack*, van Stuttgart, aan welke thans het woord zou worden gegeven, verklaren hiervan af te zien, daar al hetgeen door hen zou worden gesproken reeds in de gehoorde voordragten is gezegd.

Een brief van den heer *Boonzajer* te Gorinchem, geleidende eene schets van een woordenboek van in het gewest zijner inwoning eigenaardige woorden, wordt daarop door den secretaris voorgelezen.

De debatten alsnu moettende aanvangen, doet de heer prof. *Jonckbloedt* vooraf het voorstel, dat de vergadering zich vereenige met de conclusie van het door den heer *de Jager* uitgebragt rapport.

De heeren dr. *Beets*, *Alberdingk Thijm*, dr. *M. S. Polak*, *de Kempnaer*, van Lee en anderen voeren hierover het woord, en na eenige discussie wordt het voorstel des heeren *Jonckbloedt* verworpen.

Een tweede voorstel van den heer dr. *Polak*, strekkende, dat het door den heer *Alberdingk Thijm* voorgestelde comité zich zal onledig houden met het beoordeelen der gronden, in de huidige zitting voor of tegen het plan ontwikkeld, daarover discussieren, en vervolgens de grondslagen vaststellen waarop het woordenboek zal behooren te worden vervaardigd, de uitvoering daarvan overlatende aan die geleerden, welke die taak zullen wenschen op zich te nemen enz., en zulks naar aanleiding van de door den heer *de Kempnaer* gestelde vraag, of wel het congres zich zal wagen tot het benoemen van personen, en niet liever de bedoelde taak overlaten aan diegenen, die zich daartoe opgewekt gevoelen, — wordt alsnu in omvraag gebragt, doch alvorens daarop te besluiten, stelt de heer prof. *A. des Amorie van der Hoeven* voor, dat de heeren *Polak* en *Alberdingk Thijm* (wiens voorstel als het derde ter tafel zou komen), elkander onderling ten deze mogen verstaan, en dat dan het congres in de zitting van morgen een bepaald besluit neme.

Dat voorstel wordt aangenomen, en de tweede zitting daarna door den voorzitter gesloten.

De heer *P. van Duyse* droeg nogmaals eenige warme dichtregelen voor over den lof van Nederlandsche taal- en letterkunde, nadat hij te voren op eene luimige wijze zijn reisontmoetingen verhaald had.

(Het slot volgt.)

Andere wetenschappelijke berigten.

Te Londen is de laatste ijzeren buis van de Brittanibrug over Menastraat op het daarvoor bestemde metselwerk gelegd en derhalve het laatste moeilijke en gevaarlijke werk van die groote onderneming volbragt. Bij de in maart jl. gelegde buis, door welke orophoudelijk spoorweg-treinen en andere zware vrachten gepasseerd zijn, heeft men tot dus verre slechts eene niet noemenswaardige verzakking bespeurd. Het geheele werk heeft tot nogtoe 621,856 p. st. gekost.

Er is te Parijs spraak van eene zonderlinge ontdekking. Er zou namelijk eene kompasnaald zijn zamengesteld, die het aanwezig zijn van goud zou aanduiden; eene soort van magneet, die, even als de gewone magneet door ijzer en staal wordt aangedaan, door goud en andere edele metalen wordt aangetrokken of afgestooten. Men verzekert dat eerstdaags, ten huize van den heer *Rothschild*, in tegenwoordigheid van een aantal geleerde en beroemde personen, proeven met dat werktuig genomen zullen worden. De tijd zal leeren, of dit bericht niet moet worden gerangschikt onder de verzinselen, die de dagbladen gedurig verspreiden.

Na de proeven, welke prof. *Page* in het Smithsonian-instituut te New-York, met het electro-magnetismus heeft genomen, is het aan geen twijfel meer onderhevig, of deze kracht zal den stoom weldra verdringen; want vooral dit bleek uit die proefnemingen, dat de kosten minder bedragen, naar mate de toestellen voor de krachtsontwikkeling grooter waren. Prof. *Page* beweert, dat zijne toestellen beterkoop werkten, dan stoom in de meeste gevallen, doch duurder dan de goedkoopste stoomwerktuigen. Met zijn toestel liet hij eene ijzeren staaf van 160 pond zwaarte, als eene veer, in de lucht zweven. Dezelfde kracht bewoog 300 pond 10 duim ver voort, en *Page* beweerde, dat het niet moeilijk zou zijn eenen last van 1—100 tonnen voort te drijven. Rammen en plethamers stelde hij door zijn machine met groote eenvoudigheid daar, en wel met eene kracht van 6", 12", 20" en meer. Bij eene machine van 4—5 paardenkracht, besloeg de batterij slechts eene ruimte van drie cubiek voet, en had, wat het niterlijke betreft, geene overeenkomst met de thans gebruikelijke. De geheele machine met de batterij had ongeveer éne ton zwaarte en deed 114 slagen in de minuut. Eene ronde zaag, die eene plank van 1½ duim dikte doorsneed, draaide 80 maal om in de minuut.

Dezer dagen geraakte de heer *Guyot*, te Nijmegen, door tusschenkomst van den heer *Reistorff* uit Neuss, in het bezit van eenen massief gouden Romeinschen ring, wegende omstreeks 3½ oude ducaten, en voorzien van de inscriptie *Constantino fidei*. Deze ring werd dezer dagen in de nabijheid van Cleef door eenen op het land werkenden boer gevonden, en twee dagen later, door genemden heer *Reistorff*, die zich toevallig te Cleef bevond, uit de smeltkroes gered.

Te Mansfield is onlangs brand ontstaan door de zelfontvlammende werking van een in lijnolie gedoopt stuk doek; daar de vlammen tijdig werden ontdekt, was men den brand in weinig tijds meester. Vermits men twijfelde, of de brand door zelfontvlaming zoude zijn ontstaan, doopte men een stuk katoen in gekookte lijnolie, wreef dit over eene deur en legde het toen bij eenig papier; na verloop van ongeveer drie uren stonden katoen en papier in vlam, waardoor men alzoo het duidelijk bewijs heeft verkregen, dat in gevallen, als het bovenvermelde, van zelf brand kan ontstaan.

Advertentien.

Getrouwd te ZIERIKZEE, den 18 September 1850.

P. CALAND,
Ingenieur bij 's Rijks Waterstaat,
en
Jonkvrouwe H. C. DE JONGE.

Getrouwd te FORT BATH, den 19 September 1850:

J. A. GEILL JR.,
Genees-, Heel- en Verloskundige te Krabbendijke,
en
G. B. VAN ZADELHOFF, van Arnhem.

Heden bewiel voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, S. H. DOMINICUS, geliefde Echtgenoot van
KRUININGEN
den 21 September 1850. I. VEREEKE.

Heden overleed, tot onze bittere droefheid, na eene kortstondige ziekte van slechts vijf dagen, onze geliefde Vader en Behuwd-Vader, N. VAN TUYL.

MIDDELBURG
den 18 September 1850. Uit aller naam,
J. H. VAN TUYL.

Heden overleed onze geachte Broeder, de Wel-Edelgestrengte Heer JOHANNIS ENGELVAART, in leven gepensionneerd Ingenieur bij den Waterstaat in Zeeland, aan de gevolgen van het water in de borst, in den ouderdom van ruim 70 jaren.

SCHERPENISSE
den 19 September 1850. JAN ENGELVAART.
JACOB ENGELVAART.
Ook nameps onze Mede-bloedverwanten.

De ondergeteekende, door aankoop eigenaar geworden zijnde van den van ouds bekenden KRUIDENIERS-WINKEL, genaamd DE ROODE TOREN, aan of op de groote Markt alhier, welke zaak reeds door hem aldaar wordt uitgeoefend, heeft de eef, daarvan bij deze zijnen geëerden Stad- en Landgenooten kennis te geven, tevens de verzekering gevende aan hen, die hem mer hunne gunst zullen gelieven te vereeren, van op eene allezins goede bediening te kunnen staatmaken.

Middelburg 18 September 1850. M. P. DRONKERS.

De Notaris *Th. van Uije Pieterse*, residerende te VLISSINGEN, zal op Vrijdag den 27 September 1850, des namiddags ten 4 ure precies, in het Hotel de Commerce aldaar, publiek en aan den meestbiedende presenteren te verkoopen:

1. Een HUIS en ERF, staande en gelegen in de Sint-Jacobstraat, bij de kleine of Ritthemsche Markt, te Vlissingen, Wijk F. No. 83, Kadastraal Sectie E. No. 303; doende aan Grondlasten f 7,90, en bewoond door *J. Meskes*.
2. Een DITO, in de lange Walstraat aldaar, Wijk E. No. 13, Kadastraal Sectie E. No. 53; doende aan Grondlasten f 12,66; bewoond door *C. W. Strao* en *J. J. de Pijper*.

Daags vóór de Verkoop, van 's morgens 10 tot 12 en van namiddags 2 tot 4 ure, voor een ieder te zien.

De Notaris *Mr. A. F. Sijffé* zal, op Dingsdag den eersten October 1850, des morgens ten 9 ure, te SEROOSKERKE, Eiland Walcheren, in de Herberg van *C. Sturm*, aan de meestbiedenden verkoopen onderscheidene MANUFACTUREN van witte en blauwe Linnens, Saaiet en alle soorten van wollen Kousen; katoenen en wollen Kinderborstrokjes; witte effen Mans-, fijne Jongens- en Kinder- katoenen Kousen; zwarte en gekleurde Naaijzide; Zijden Linten van onderscheidene breedte; Rouw- en gekleurde Chitsen, Paarsch gebloemd Katoen en Blauw Dito, fijne Hernhuttersche bonte Zijden en gebloemde Neteldoeken Doeken, Blauwe Broekstrijp, gewerkte Beenen en andere Knoopen; Zeemen Vingerhandschoenen, zwarte gebloemde Kant en zoo voorts; verder een FRANKLIN en eene Dordsche Schouw, eene Tafel en meerder HUISRAAD. — Alles op den dag der Verkoop, van des morgens 7 tot 9 ure, voor een ieder te zien.

In lossing gedurende deze week, eene Lading pulke Gentsche HAARD- en KAGCHEL-KOLEN; de Kagchel-Kolen tegen den Prijs van f 20 de 16 Mudden. Aan het adres van
I. DE BROEKERT & COMP.

VERLOREN.

gaande den Nieuwlandschen Weg, een GOUDEN HOROLOGIE met Stalen Ketting; de eerlijke Vinder, of zij die hierop eenig narigt weten te geven, vervoegen zich, tegen betoefing, bij de Uitgevers dezer Courant.

Terstond eene Burger DIENSTMEID benooidigd, met de Wasch kundende omgaan; adres bij den Boekh. *J. K. de Regt*.

DE GEBROEDERS ABRAHAMS te Middelburg hebben uitgegeven en verzonden:

PROEVE VAN EEN REGLEMENT VAN ORDE
VOOR DE VERGADERING DER
PROVINCIALE STATEN.

Prijs f — 25

VERPLIGTINGEN

OMTRENT VOOGDEN EN TOEZIENDE VOOGDEN,

VOORGESCHREVEN BIJ HET BURGERLIJK WETBOEK.

Voorafgegaan door enige bepalingen omtrent Minderjarigheid en Voogdij in het algemeen.

Door TH. VAN UIJE PIETERSE, Notaris te Vlissingen.

TWEDE DRUK. — Prijs 30 cents.

TER DRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABRAHAMS.